

Ο ΒΙΚΤΩΡ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ο Βίκτωρ Έμμανουήλ απέβίωσεν ἐν ἡλικίᾳ 57 ἐ-
τῶν, ἐπιζήσας τοῦ ἀρχαίου αὐτοῦ φίλου καὶ ὑπουργοῦ
Δελλαμάρμορα μόνον ὀλίγας ἡμέρας.

καὶ ἔλαβεν ὡς βαπτιστικά τὰ ὀνόματα Μαρία Ἀλ-
βέρτος Εὐγένιος Φερδινάνδος Θωμάς. Ἐξεπαιδεύθη εἰς
τὴν τέχνην τῶν ὅπλων, ὡς δοῦξ δὲ τῆς Σαβοῦας ἔ-
σχε ἐνεργητικώτατον μέρος ἐν τοῖς συμβάμασι τοῦ

Πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ βασιλέως Καρόλου Ἀλβέρτου
τῆς Σαρδινίας καὶ τῆς ἀρχιδουκίσσης Θηρεσίας τῆς Αὐ-
στρίας, ὁ Βίκτωρ Έμμανουήλ ἐγεννήθη Μαρτίῳ 1820

1848, διακρίθεις διὰ τῆς ἀνδρείας του ἐν τῇ μάχῃ
τῆς Ναβάρρας. Διεδέχθη τὸν θρόνον τῆς Σαρδινίας πα-
ραιτηθέντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Μαρτίῳ 1849. Ἀνα-

βάς τὸν θρόνον ἀμέσως ἤρξατο ἀναδιοργανῶν τὸ οἰκονομικὸν σύστημα τῆς πατρίδος αὐτοῦ, βοηθούμενος δὲ ὑπὸ τοῦ κόμητος Καβούρ, καθίδρισε τὴν εκπαιδευτικὴν καὶ δημοκρατικὴν πολιτικὴν τῆς χώρας ἐπὶ βάσεως λαϊκῆς. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1855, ἠνώθη τῇ Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ εἰς τὰς κατὰ τῆς Ῥωσσίας ἐνεργείας των, κατὰ τὸ αὐτὸ δ' ἔτος ἐπεσκέψατο τὴν Ἀγγλίαν, ἐνθα ἐγένετο δεκτὸς μετὰ μεγίστου ἐνθουσιασμοῦ, αὐτῆς τῆς βασιλείας ἀπονευμάσης αὐτῷ τὸ παράσημον τῆς Περικνημίδος. Ἡ βιογραφία τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ὕστερον ταυτίζεται πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος του. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ κατὰ τῆς Αὐστρίας τῷ 1860 πολέμου ἀνεκηρύχθη βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας, τάχιστα δὲ ἀνεγνωρίσθη ὡς τοιοῦτος ὑπὸ τῶν κυριωτέρων δυνάμεων τῆς Εὐρώπης. Ὁ βίος αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀφιερῶθη πρὸ πάντων εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἀκεραιότητος τοῦ βασιλείου του κατὰ τῶν Αὐστριακῶν ἀρ' ἐνὸς καὶ τῆς παπικῆς αὐλῆς ἀρ' ἐτέρου.

Ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ ἐνυμφεῖται μηνὶ Ἀπριλίῳ 1842, τὴν ἀρχιδούκισσαν Ἀδελαΐδα τῆς Αὐστρίας, ἀλλ' ἐχέρευσεν τὸν Ἰανουάριον 1855. Ἐνυμφεῖται πάλιν (ἐξ ἀριστερᾶς χειρὸς) τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1872, τὴν Ῥόζαν Βερτελλάνην, γενομένην κόμησσαν Μιλλεφίρην.

Ἐκ τοῦ πρώτου τοῦ γάμου κατέλειπε τοὺς ἐξῆς ἀπογόνους 1. Τὴν πριγκίπισσαν Κλοθίλδην, γεννηθεῖσαν τὸ 1843, καὶ νυμφευθεῖσαν τὸ 1859 μετὰ τοῦ πρίγκηπος Ναπολέοντος Ἰερωνίμου Βονοπάρτου. 2. Τὸν διάδοχον Οὐμβέρτον, πρίγκηπα τοῦ Πεδεμοντίου, ἀντιστράτηγον τοῦ Ἰταλικοῦ στρατοῦ, γεννηθέντα τὸ 1844, καὶ νυμφευθέντα τὸ 1868 πρὸς τὴν ἐξαδέλφην αὐτοῦ, πριγκίπισσαν Μαργαρίταν τῆς Γενούης καὶ 3. Τὸν πρίγκηπα Ἀμαδαῖον, δούκα τῆς Ἀόστης, γεννηθέντα τὸ 1845, τέως βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας, νυμφευθέντα τὸ 1867 πρὸς τὴν Μαρίαν, θυγατέρα Καρόλου Ἐμμανουὴλ *del Pozzo della Cisterna*, ἀποθανοῦσαν δὲ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1876.

Περὶ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς του, ὁ διάδοχος μετὰ τῆς συζύγου του εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον κρατοῦντες λαμπάδας ἀνημμέναι, καὶ ἀπελθόντες ἐγονυπέτησαν παρὰ τὴν κλινὴν τοῦ ἀγωνιῶντος. Ἡ σύζυγος τοῦ διαδόχου ἔφερεν εἰς τὴν κεφαλὴν μέλαν κάλυμμα διαρκούσης τῆς θλιβερᾶς ταύτης τελετῆς, ἢ συγκίνησις ἦτον ἀπερίγραπτος.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ βασιλεὺς ἐξέπνεεν ἐντὸς τοῦ θαλάμου ὑπῆρχον ὁ πρίγκηψ Οὐμβέρτος καὶ κόμης Μιραβούρη, ὁ πρωθυπουργὸς Δεσπρέτης, ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς Μετζακάκης, ὁ θαλαμηπόλος Ἀνσάλδης, οἱ συνταγματάρχαι Γουδότης καὶ Καρέντζης, ὁ Κορρένης καὶ ὁ Βιζύνης. Ὁ νεκρὸς τοῦ βασιλείου βαλσαμωθεὶς ἐξετέθη ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Ἦν περιβεβλημένος τὸν μανδύαν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ τάγματος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὃν φέρουσι κατερχόμενοι εἰς τὸν τάφον πάντες οἱ ἐκ τοῦ οἴκου τῆς Σαβοΐας ἡγεμόνες. Ὁ μανδύας οὗτος εἶναι λευκός, χρυσοῖς καντήλασι πεποικιλμένος.

Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ ἀπέτεινε τοὺς ἐξῆς ἀξιωματηνεύτους λόγους πρὸς τὸν υἱὸν του καὶ διάδοχον τοῦ Ἰταλικοῦ θρόνου:

«Σοὶ συνιστῶ νὰ ἦσαι σταθερὸς καὶ νὰ ἔχῃς πάντοτε ἔρωτα πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἐλευθερίαν».

Ο ΗΓΕΜΩΝ ΜΑΧΑΡΑΤΖΑ ΔΟΥΛΗΗ ΣΙΓΓ.

Ὁ ἡγεμὼν οὗτος τεθεὶς ἐκ τῆς τύχης τοῦ πολέμου ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς Ἀγγλίας, παρέλαβε μετ' αὐτοῦ Ἰνδὸν τινα, ἐκπαιδευθέντα ἐν τοῖς χριστιανικοῖς σχολείοις, ὡς ὑπασπιστὴν του. Νύκτα τινὰ ὁ βασιλεὺς, μὴ δυνάμενος νὰ κοιμηθῇ διέταξε τὸν εἰρημὸν ὑπασπιστὴν ν' ἀναγνώσῃ τι εἰς αὐτόν. Ἡ ἀνάγνωσις ἤρχισεν εἰς τὸ Ἰνδικὸν βιβλίον, ἀλλὰ αἱ παιδαριώδεις καὶ δεισιδαίμονες παρατηρήσεις, καὶ τὰ γνωμικά ὅσα ἀνεφέροντο εἰς αὐτὸ, δὲν τὸν εὐχαρίστησαν, καὶ ἐζήτησεν ἕτερον τι βιβλίον. «Ἐδῶ εὐρίσκονται δημοκρατικὰ βιβλία τῶν χριστιανῶν», εἶπεν ὁ φοῦ βασιλεὺς ἀκόλουθος, ὅστις καὶ ἔλαβε διαταγὴν ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἀγίαν Γραφήν. Τοσοῦτον δὲ ἡ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος ἀκρόασις αὐτῆς νῦχαρίστησε τὸν βασιλεῖα ὥστε ἠθέλησε νὰ διδαχθῇ τὰ τῆς χριστιανικῆς δημοκρατίας καὶ πεισθεὶς ἐγένετο χριστιανός. Ἡ ἐν 20 σελίδι εἰκὼν παριστᾷ τὸν πρῶτον τοῦτον βασιλικὸν προσήλυτον τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ὁ ἀδάμας τῆς Κοκινόρ, φημιζόμενος ὡς ὁ μέγιστος τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἀνῆκεν εἰς τὸν πατέρα του, καὶ ἐστάλη δῶρον εἰς τὴν βασιλίσσαν Βικτωρίαν. Πρὸ τριάκοντα ὀκτὼ ἐτῶν, ὁ πατὴρ οὗτος, δηλ. ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλέων» Ρουζίτης Σίγγ, εἶχεν ἀποθάνει εἰς πόλιν τινὰ τῶν βορείων Ἰνδιῶν. Ἄν καὶ δὲν ἐδύνατο οὔτε ν' ἀναγνώσῃ, οὔτε νὰ γράψῃ τὸ ὄνομά του, καὶ οὔτε κἂν ἤξευρε νὰ διακρίνῃ τοὺς δέκα ἀραβικοὺς χαρακτῆρας, εἶχεν ὅμως ἀξιόλογα στρατιωτικὰ πλεονεκτήματα, καὶ διοικητικὴν ἱκανότητα, ἔνεκα τῶν ὁποίων ἀνηγορεύθη βασιλεὺς τοῦ Πουνζῶβ, τῆς χώρας δηλ. ἐκείνης, ἡ ὁποία ἔχει σχῆμα ῥιπιδίου, καὶ ὅπου σχηματίζεται ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς διὰ τῆς ἐνώσεως πέντε ἄλλων μικροτέρων. Αὐτὸς ἦτο ὁ ἰσχυρότερος ἀντίπαλος ἐν Ἰνδίᾳ, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχε ν' ἀντιπαλαίσῃ ἡ Ἀγγλία πρὸς διατήρησιν τῶν ἐν τῇ Ἰνδικῇ κτήσεων της, ἃ ἐπωνομάζετο ὁ «Λέων τῆς Πουνζῶβ».

Ἡ νεκρικὴ λοιπὸν συνοδεία ἐξῆλθε μελαγχολικῶς ἐκ τοῦ παλατιοῦ λίαν πρωτὶ, ταύτης προηγεῖτο ὁ νεκρὸς τοῦ βασιλείου, περιτετυλιγμένος εἰς πολύτιμα σάλια ἐκ κασμιρίου κατόπιν ἤρχοντο ἐπὶ ἀνοικτῶν φορέων αἱ τέσσαρες αὐτοῦ βασιλίσσαι, αἱ ἐπτὰ ἄλλαι γυναῖκες του πεζαὶ καὶ ἀνυπόδητοι, καὶ πλῆθος ἀξιωματικῶν καὶ ἄλλων πολλῶν ἀνθρώπων.

Τὸ λείψανον ἐτέθη ἐπὶ τῆς πυρᾶς, καὶ αἱ μὲν βασιλίσσαι ἐκάθησαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πτώματος, αἱ δὲ ἄλλαι γυναῖκες του παρὰ τοὺς πόδας. Ἡ πρώτη χήρα προσεκάλεσε τὸν υἱὸν της καὶ τὸν πρωθυπουργὸν τοῦ βασιλείου πλησίον της, ἔφερε τὰς χεῖρας ἐκάστου πρὸς στιγμὴν εἰς τὰς τοῦ ἀποθανόντος